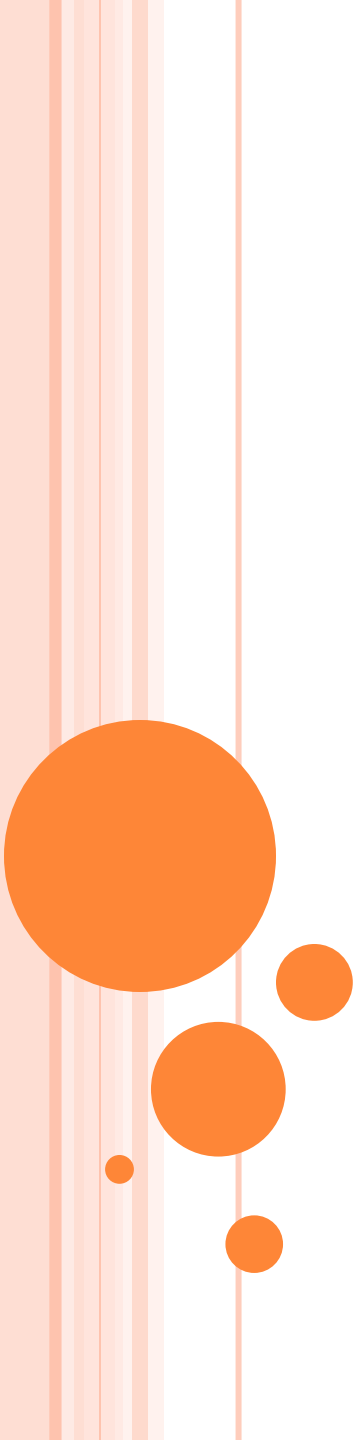

ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

- Α) Το είδος της αφήγησης (δηλαδή, οι αφηγηματικοί τρόποι)
- Β) Ο αφηγητής
- Γ) Η οπτική γωνία
- Δ) Η εστίαση
- Ε) Ο χρόνος της αφήγησης
- ΣΤ) Ο ρυθμός της αφήγησης

Α. ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

- Αφήγηση
- Διάλογος
- Περιγραφή
- Σχόλια
- Ελεύθερος πλάγιος λόγος
- Εσωτερικός μονόλογος

1. ΑΦΗΓΗΣΗ:

- διήγηση: τριτοπρόσωπη αφήγηση, παντογνώστης αφηγητής
- μίμηση: τριτοπρόσωπη ή πρωτοπρόσωπη αφήγηση με αφηγητή που συμμετέχει στην αφήγηση
- μεικτή: συνδυασμός διήγησης – μίμησης

2. ΔΙΑΛΟΓΟΣ: συνομιλία σε ευθύ λόγο, α' πρόσωπο. Προσδίδει ζωντάνια και εκφραστική δύναμη.

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: αναπαράσταση προσώπων, τόπων, πραγμάτων, φαινομένων. Στόχος: η αισθητική αναπαράσταση του χώρου ή προβολή στοιχείων που αιτιολογούν τη δράση των προσώπων.

4. Σχόλια: σκέψεις, απόψεις του αφηγητή.

5. Ελεύθερος πλάγιος λόγος: ο αφηγητής αποδίδει σε γ' πρόσωπο και σε ιστορικό χρόνο ενδόμυχες σκέψεις και εσωτερικά συναισθήματα ενός προσώπου της ιστορίας.

6. Εσωτερικός μονόλογος: απόδοση σκέψεων, συναισθημάτων, αναμνήσεων, συνειρμών του ήρωα (α' πρόσωπο, ενεστώτας) χωρίς παρέμβαση του αφηγητή.

Β. Ο ΑΦΗΓΗΤΗΣ

- **Με βάση τη συμμετοχή του είναι:**
 - **Ομοδιηγητικός:** Συμμετέχει στην ιστορία την οποία αφηγείται είτε ως πρωταγωνιστής (αυτοδιηγητικός αφηγητής) είτε ως παρατηρητής ή αυτόπτης μάρτυρας.
 - **Ετεροδιηγητικός:** Δεν έχει καμιά συμμετοχή στην ιστορία που αφηγείται.

- **Με βάση το αφηγηματικό επίπεδο είναι:**
- **Ενδοδιηγητικός:** Αφηγείται γεγονότα που ανήκουν στην κύρια αφήγηση.
- **Εξωδιηγητικός:** Αφηγείται γεγονότα και πράξεις ξένα προς το κύριο κείμενο της αφήγησης (εισαγωγές, πρόλογοι...)
- **Μεταδιηγητικός:** Αφηγείται γεγονότα που συνιστούν δευτερεύουσα αφήγηση (που ενσωματώνεται στην κύρια αφήγηση, είναι αφήγηση μέσα στην αφήγηση), εγκιβωτισμένη αφήγηση.

➤ Ο αφηγητής δεν ταυτίζεται με το συγγραφέα. Σε όσες περιπτώσεις ταυτίζονται τα δύο πρόσωπα μιλάμε για αυτοβιογραφία (αυτοδιηγητική αφήγηση).

○ Τύποι αφηγητών:

- **Παντογνώστης:** γνωρίζει τα πάντα, ακόμη και τις σκέψεις των προσώπων, βρίσκεται παντού και πάντα (γ' ρηματικό πρόσωπο).
- **Παρατηρητής:** θεατής, πρόσωπο της ιστορίας (αυτόπτης μάρτυρας, θεατής) που συμμετέχει στη δράση (α' ρηματικό πρόσωπο).
- **Πρωταγωνιστής:** διηγείται τη δική του ιστορία (α' ρηματικό πρόσωπο).
- **Δραματοποιημένος:** βασικό ή δευτερεύον πρόσωπο της ιστορίας. Εσωτερική οπτική γωνία, πρωτοπρόσωπη αφήγηση, προσωπική περιορισμένη εμπειρία.

Γ. ΟΠΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ

- Αναφέρεται στην προοπτική του αφηγητή απέναντι στην ιστορία, τη σχέση του με την υπόθεση.
- **Εσωτερική οπτική γωνία:** Την ιστορία αφηγείται ο βασικός ήρωας ή ένα δευτερεύον πρόσωπο (αφηγείται μόνο όσα υποπίπτουν στην αντίληψη του).
- **Εξωτερική οπτική γωνία:** Ο αφηγητής βρίσκεται έξω από την υπόθεση, αφηγείται σε τρίτο πρόσωπο.

Δ. ΕΣΤΙΑΣΗ

- Αναφέρεται στη σχέση του αφηγητή με τα υπόλοιπα πρόσωπα της ιστορίας, τη γνώση τους για την υπόθεση.
- **Μηδενική:** Ο αφηγητής ξέρει περισσότερα από ό,τι τα πρόσωπα, είναι έξω από τη δράση (παντογνώστης).
Αφηγητής > Πρόσωπα
- **Εσωτερική:** Ο αφηγητής ξέρει ΜΜ, ΕΜ, /' ΛΚΕΜ 'ΕΚΛΛ' / ΟΚ/ΛΜΗ ΗΙΚΕΗ., ει όσα και τα πρόσωπα.
Αφηγητής = Πρόσωπα
- **Εξωτερική:** Ο αφηγητής ξέρει λιγότερα από τα πρόσωπα.
Αφηγητής < Πρόσωπα

Ε. ΧΡΟΝΟΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ

- **Εξωκειμενικός χρόνος**

χρόνος του πομπού: εποχή που ζει ο συγγραφέας

χρόνος του αφηγητή: χρόνος των γεγονότων της αφήγησης

χρόνος του δέκτη: η εποχή που ζει ο αναγνώστης

- **Εσωκειμενικός χρόνος**

ιστορικός: δηλώνει το πότε χρονολογικά συνέβησαν τα γεγονότα που παρουσιάζονται (το πότε).

πραγματικός/αφηγημένος: δηλώνει το διάστημα που καλύπτουν τα γεγονότα που παρουσιάζει η αφήγηση (το πόσο).

αφηγηματικός: δηλώνει το πώς αξιοποιείται, πώς παρουσιάζεται ο χρόνος στη διαδικασία της αφήγησης (το πώς).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΕΙΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ ΕΙΝΑΙ:

- **Ευθύγραμμος** (όταν ακολουθεί τη φυσική σειρά των γεγονότων).
- **Με αναχρονίες** (όταν γίνονται ανακατατάξεις στη φυσική σειρά των γεγονότων):
 - αναδρομές ή αναδρομικές αφηγήσεις ή αναλήψεις (επιστροφή στο παρελθόν).
 - πρόδρομες αφηγήσεις ή προλήψεις (αναφορές γεγονότων που θα συμβούν αργότερα).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΈΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ:

- από την αρχή της ιστορίας
- από τη μέση της υπόθεσης: In medias res

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΙΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΕΙΡΑ:

- **In medias res (στο μέσο των πραγμάτων):** το νήμα της ιστορίας δεν ξετυλίγεται από την αρχή αλλά ο αφηγητής μας μεταφέρει στο κρισιμότερο σημείο της πλοκής και έπειτα με αναδρομή στο παρελθόν παρουσιάζονται όσα προηγήθηκαν. Έτσι διεγείρεται το ενδιαφέρον του αναγνώστη και η αφήγηση δεν κουράζει.
- **Εγκιβωτισμός:** μέσα στην κύρια αφήγηση υπάρχουν και μικρότερες δευτερεύουσες αφηγήσεις που διακόπτουν την ομαλή ροή του χρόνου. Πρόκειται για μια αφήγηση μέσα στην αφήγηση.
- **Παρέκβαση, εμβόλιμη αφήγηση:** αναφορά σε άλλο θέμα που δε σχετίζεται άμεσα με την υπόθεση και την εξέλιξη του έργου και διακόπτει προσωρινά τη φυσική ροή των γεγονότων.
- **Προϊδεασμός, προσήμανση:** η ψυχολογική προετοιμασία του αναγνώστη για το τι πρόκειται να ακολουθήσει.
- **Προοικονομία:** ο τρόπος διευθέτησης των γεγονότων και η δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων, ώστε η εξέλιξη της πλοκής να είναι φυσική και λογική για τον αναγνώστη.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ:

- Χρήση μοτίβων (επαναλαμβανόμενες φράσεις ή βασικά θέματα που επαναλαμβάνονται κατά διαστήματα) που κλιμακώνουν τη δράση ή περιγράφουν μια ψυχική κατάσταση.

ΣΤ. ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ ΑΦΉΓΗΣΗΣ

- **Ως προς το ρυθμό παρουσίασης των γεγονότων έχουμε τις τεχνικές:**
 - **Επιτάχυνση:** γεγονότα μεγάλης διάρκειας παρουσιάζονται σύντομα
 - **Επιβράδυνση:** γεγονότα μικρής διάρκειας παρουσιάζονται εκτεταμένα
 - **Παράλειψη:** γεγονότα δεν αναφέρονται γιατί δε σχετίζονται με την ιστορία
 - **Περίληψη:** συνοπτική παρουσίαση ενδιάμεσων γεγονότων
 - **Αφηγηματικό κενό:** παραλείπεται ένα τμήμα της ιστορίας ή κάποια γεγονότα που εννοούνται εύκολα ή δε συμβάλλουν ουσιαστικά στην πλοκή
-